

Valtuustoaloite Ylöjärvi 2030 -kasvuohjelmasta / kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.12.2021 § 62

Valmistelija

Sivistysjohtaja Matti Hursti

Vihreiden valtuustoryhmä on tehnyt 7.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Viimeisimpien 5-10 vuoden aikana Ylöjärven kasvu on ollut vaatimatonta. Keskeinen kasvun mittari, asukasmäärä, ei ole kehittynyt muiden seutukaupunkien vauhdissa. Kasvun merkitys ikärakenteen tasapainoon on ratkaisevaa muun muassa veropohjan laajuuden pitämiseksi ja kasvattamiseksi sekä laadukkaiden palveluiden rahoittamiseksi.

Ylöjärven kannalta kasvun aihiot ovat olemassa. Teivo-Teivaalan-, Mäkkylän peltojen-, Hatolan alueen ja kirkonseudun valmiudet rakentamiseen ovat omissa käsissä. Lisäksi on pientaloaluepotentiaalia keskustataajaman ympäristössä sekä kylätaajamissa etäämmällä. Hiilineutraalin kunnan (Hinku) tavoitteet tukevat kasvua ja kysyntää.

Elinkeinoelämän kasvu on osa tasapainoista kasvua. Elinkeinoelämän tarpeisiin kohdistettavan maankäytön suhteen arvioidaan ja tavoitteellistetaan lisästarpeet samalla, kun kehitetään yrityskohtaisesti räätälöityjä, muokattavia ja skaalautuvia tilaratkaisuja lähellä asiakkaita ja kumppaneita. Tällä varaudutaan muiden muassa tietoteollisuuden ja palvelualojen kasvun tarpeisiin kaupunkirakenteen tiivistyessä. Osana elinkeinoelämän osuutta ohjelmassa otetaan erikseen huomioon Ylöjärven mahdollisuudet matkailutoimialalla.

Asuinalueiden ja elinkeinoelämän kehittämiseksi ohjelmassa huomioidaan joukkoliikenteen kehittyminen ja sen vaikutus asuinalueiden kehittymiseen. Ylöjärvi on osa hinku-verkostoa. Kasvu on saavutettava hiilineutraalin kunnan (Hinku) tavoitteiden mukaisesti ja luontokatoa ehkäisemällä.

Lisäksi kasvuohjelmaan liitetään koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan kehittämisen mahdollisuudet sekä niiden vaikutukset kasvuun. Ohjelmassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi korkea-asteen opiskelumahdollisuuksiin nuoren työikäisen väestön sitouttamiseksi alueeseen ja paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämisen potentiaali otetaan huomioon vetovoimatekijöinä työikäisten perheiden houkuttelemiseksi. Vapaa-ajan mahdollisuuksien skaalautuminen kasvun mukana vetovoimatekijänä huomioidaan siten, että liikunnan ja kulttuurin mahdollisuudet laajenevat etupainotteisesti asukasmäärän ja lisääntyvien tarpeiden mukaisesti.

Vihreät esittävät tässä valtuustoaloitteessaan, että Ylöjärvelle laaditaan kasvuohjelma, joka katsoo rohkeasti 2030-luvun loppuun saakka. Kasvuohjelmassa huomioidaan vähintään edellä mainitut aihealueet. Aloitteeseen vastaajilta toivotaan esityksiä toiminnallisista ja numeerisista tavoitteista. Keskeisenä tavoitteena on, että asukasmäärä saavuttaa vuosikymmenen lopussa noin 40 000 asukkaan tason ikärakenteen pysyessä tasapainoisena ja kaupungin talouden pysyessä vahvana. Vihreät esittävät kasvuohjelmaa, että kasvun fokusalueet ja sen tarvitsemat resurssit ovat pysyvästi tarkastelun alaisina eivätkä kuormita perustoimintaa heikentävästi.”

Seloste	Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa kaupunkistrategian päivitystyön joulukuussa 2021. Strategiatyön rinnalla käynnistetään kaupungin kasvua vauhdittava ohjelmatyö. Kasvuohjelman keskeiseksi tavoitteeksi asetettaneen viime vuosina hiipuneen asukasmäärän kasvun saattaminen samalla tasolle Tampereen kaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Väijäämätön tosiasia on, että viime vuosina Ylöjärven kasvu on ollut hitaampaa naapurikuntiin verrattuna. Erittäin huolestuttava asia on syntyvyyden lasku, jonka seurauksia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tuore palveluverkkoselvitys toi esiin. Ylöjärven keskustan ulkopuolella sijaitseviin kouluihin mahtuisi jo nyt huomattavasti enemmän oppilaita kuin niissä nyt on. Ylöjärven tulee aktiivisesti ja monipuolisesti luoda kuntaan sellaisia olosuhteita, jotka tukevat jo täällä asuvien lapsiperheiden elämää ja jotka houkuttelevat kuntaan uusia lapsiperheitä. Tärkeää olisi saada kasvua koko Ylöjärven alueelle, ei pelkästään keskustaan. Sote-hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntien sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kattavuus, monipuolisuus ja laatu korostuvat entisestään kunnan veto-, pitovoimien luomisessa sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Tämän lisäksi elinvoimaa rakennetaan etenkin maankäyttöön liittyvillä ratkaisuilla. Ylöjärven tulee molemmilla rintamilla kyetä rohkeisiin ratkaisuihin. Vireillä on tällä hetkellä toimia muun muassa Ylöjärven kaupungin ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteistyön syventämiseksi. Juuri nyt on otollinen aika laatia Ylöjärvelle rohkea ja kaupungin kehittymistä monipuolisesti tarkasteleva kasvuohjelma.
Lisätiedot	Matti Hursti, p. 050 6807, matti.hursti@ylojarvi.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa vastauksensa valtuustoaloitteeseen edellä olevan selosteosan mukaisena.
Päätös	Hyväksyttiin.
Kasvatus- ja opetuslautakunta 15.11.2022 § 125 661/00.01.02/2021	
Valmistelija	Sivistysjohtaja Matti Hursti
	Kasvuohjelmaan liittyvät toimenpiteet ovat vuoden 2022 aikana tarkentuneet, joten edellä olevaa 14.12.2021 lausuntoa voidaan nyt täydentää.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ylöjärven kaupunkistrategian 2022-2032 kokouksessaan 4.4.2022 § 31. Strategia linjaa, että Ylöjärvi rakentaa elinvoimaa vahvalla kasvulla.

Ylöjärven kasvuohjelmatyö käynnistettiin jo strategiaprosessin aikana. Konsulttityönä valmisteltiin kaupunkitasoiset ja aluekohtaiset väestöskenaariot, joista vahvan kasvun skenaario valittiin jatkovalmistelun pohjaksi.

Kehittämistoimikunta hyväksyi kasvuohjelman laadintaprosessin kokouksessaan 25.4.2022 § 19. Kasvuohjelma tähtää vuoteen 2040 ja siinä määritellään aluekohtaiset tavoitteet perustuen vahvan kasvun skenaarioon. Välitavoite on vuodessa 2030. Aluejakona käytetään Mapsto-alueita. Visioissa kuvataan alueiden tavoiteltua tulevaisuutta ja vetovoimatekijöitä. Aluekorteille määritellään toteuttamistoimenpiteet teemoittain (esimerkiksi kaavoitushankkeet, tonttitarjonta, investoinnit, palveluverkko, markkinointi ja vetovoimaa lisäävät muut toimet). Toimenpiteet keskittyvät kasvualueille.

Taloudenhallintaa ja ohjelman toteuttamisen edellyttämiä osaamis- ja resurssitarpeita käsitellään läpileikkaavina teemoina. Omien ja ostopalveluresurssien ohella käsitellään myös esimerkiksi työvoiman saatavuuteen liittyviä kysymyksiä.

Kasvuohjelman on tarkoitus valmistua hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana. Kehittämistoimikunta ohjaa valmistelua.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää täydentää 14.12.2021 antamaansa lausuntoaan edellä olevan selosteosan mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.